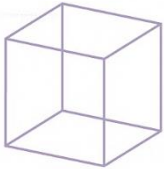


# Kerst in 3D

## Meditatie voor de eerste kerstdag



Plaatjes zijn plat. Hoe drie dimensionaal deze kubus er ook uitziet, het blijft een plaatje en zo plat als het blaadje papier... Als je echt in 3D wilt zien, dan kan dat tegenwoordig met allerlei hulpmiddelen: met een speciaal scherm (zoals bij de Nintendo 3DS spelcomputer) of met een speciaal brilletje (zoals in de bioscoop bij 3D-films). Met die hulpmiddelen krijgen je ogen elk afzonderlijke beelden te zien. Zo wordt nagebootst, dat je ogen in het echt ook niet precies hetzelfde kunnen waarnemen, waardoor je naast hoogte en breedte ook diepte kunt zien. Diepte zie je dus alleen, wanneer je iets vanuit meerdere gezichtspunten bekijkt. Vandaag gaan we kerst in 3D bekijken. Het geboorteverhaal van Jezus staat namelijk drie keer in de Bijbel: bij Matteüs, bij Lucas en bij Johannes. De meeste mensen kennen de verhalen met engelen, wijzen en herders wel, want dat levert mooie plaatjes op. Deze plaatjes passen bij Matteüs en Lucas. Maar plaatjes zijn *plat* – 2D. Wie Johannes er niet bij leest, mist een dimensie – die ziet de *diepte* van kerst niet.

Matteüs begint zijn kerstverhaal met een *Overzicht van de afstamming van Jezus Christus, zoon van David, ...* Hier zien we direct de hoge afkomst van Jezus, Hij is bestemd om koning te worden! Hij is de Christus, de Messias, de Gezalfde, nakomeling van koning David. Niet voor niets gaat Matteüs verder met de reactie van koning Herodus, wanneer er wijzen uit het Oosten in Jeruzalem aankomen. De wijzen – volgens de overlevering drie koningen (!) – willen de pasgeboren koning eer bewijzen. En dan zien we dat koning Herodus in paniek raakt door dit nieuws: een nieuwe koning geboren? Dat is onmogelijke concurrentie voor hem, een gevaar voor zijn koningschap! Dus besluit Herodus om alle jongetjes onder de twee jaar in Bethlehem te laten doden...

Wie alleen Matteüs leest, komt tot de conclusie, dat Jezus hoog boven ons verheven was: Hij behoorde tot de kring van koningen, wijzen en magiërs – allemaal *belangrijke* mensen. Dat is niet de meest aantrekkelijke en romantische kerstboodschap, al helemaal niet door het wrede gedrag van koning Herodus. Daarom onthouden de meeste mensen bij Matteüs alleen maar het ietwat mysterieuze verhaal van de drie koningen die op zoek zijn naar een pasgeboren koning, omdat ze in het oosten een ster hebben gezien.

Gelukkig hebben we ook de beschrijving van Lucas. Zijn weergave van het geboorteverhaal is duidelijk het meest favoriet. Bij hem zien we in plaats van *belangrijke* mensen juist allemaal *eenvoudige* mensen in de hoofdrol. Mensen waarin we ons makkelijk kunnen herkennen, met gevoelens van liefde en verdriet, van hoop en wanhoop, van verlangen en afgewezen worden – gevoelens die we allemaal wel eens hebben:

- de priester Zacharias en zijn vrouw Elisabeth, die al zo lang naar een kindje verlangden, maar het nooit gekregen hebben;
- het eenvoudige meisje Maria, zo lief, haast naïef, maar diep gelovig en gehoorzaam;
- haar verloofde Jozef, een hardwerkende, eerlijke en betrouwbare timmerman.
- de herders, eenvoudige hardwerkende ruwe mannen, een beetje de verschoppelingen van de maatschappij, want hun stem telde niet echt mee...

En dan moeten die arme Jozef en Maria een lange reis maken, gedwongen door een machtige buitenlandse onderdrukker. Als ze in Bethlehem aankomen, is er geen plaats meer in de herberg en noodgedwongen wordt het kindje Jezus geboren in een stal. In plaats van in een wieg, wordt het baby'tje in een voerbak gelegd.

Maar het verhaal van eenvoud krijgt ineens midden in die nacht een glansrijke wending: uitgerekend dat arme kindje in de voerbak wordt door een engel in schitterend licht omschreven met grootse woorden! En juist de eenvoudige herders in het veld krijgen dat geboorteb bericht als eerste te horen! *...ik kom jullie goed nieuws brengen, dat het hele volk met grote vreugde zal vervullen: vandaag is in de stad van David voor jullie een redder geboren. Hij is de Messias, de Heer.* En dan is de lucht vol met een hemels engelenkoor:

GLORIA IN EXCELSIS DEO ET IN TERRA PAX.

Déze belichting van het kerstverhaal spreekt alle mensen aan. Het is het verhaal van een hoge God die zich bekommert om eenvoudige en gewone mensen. Het is romantisch en hartverwarmend. We voelen ons soms ook als niet meetellende mensen, die zich in een koude, donkere wereld proberen te warmen te houden. Dan word je door en door blij van dit mooie hoopvolle verhaal!

Waar Matteüs Jezus laat zien als een pasgeboren koning die aanbidding verdient, blijft Jezus bij Lucas meer een mens onder de mensen. En samen tonen zij ons de *menselijke* dimensie van kerst. Als baby was Jezus klein, hulpeloos, onmondig, afhankelijk van anderen, gebonden aan tijd en plaats. Dat is het kerstverhaal in 2D:

- het verhaal van Matteüs toont ons de hoogte van Jezus: zijn hoge komaf als zoon van koning David, gezocht en bezocht door koningen: ***Jezus is koning onder de koningen;***
- het verhaal van Lucas toont ons de breedte van Jezus: zijn eenvoudige komaf, geboren in een stal bij gewone mensen, bezocht door herders: ***Jezus is mens onder de mensen.***

Hoe anders is dan het verhaal zoals Johannes het weergeeft: *In het begin was het Woord, het Woord was bij God en het Woord was God. Het was in het begin bij God. Alles is erdoor ontstaan en zonder dit is niets ontstaan van wat bestaat. In het Woord was leven en het leven was het licht voor de mensen. Het licht schijnt in de duisternis en de duisternis heeft het niet in haar macht gekregen. ... Het Woord is mens geworden en heeft bij ons gewoond, vol van goedheid en waarheid, en wij hebben zijn grootheid gezien, de grootheid van de enige Zoon van de Vader.* (Johannes 1:1-5, 14)

Bij Johannes gaan we ineens de diepte in. Geen romantiek, maar theologie! Johannes laat ons Gods dimensie zien van kerst: ***Jezus is Gods mens geworden Woord.*** Gods Woord is indrukwekkend en groot, almachtig en scheppend, eeuwig en universeel. Alles is van Gods Woord afhankelijk. En dat machtige scheppende Woord van God werd in de kerstnacht een hulpeloos schepsel...

Wie dat gelooft, ziet ineens de diepte achter dat hulpeloze schepsel: er zit Gods goedheid, waarheid en grootheid achter, Gods doxa (glorie, heerlijkheid). Hij is koning onder de koningen, mens onder de mensen, maar bovenal ***de eniggeboren Zoon van God.***

Achter dit wonder zit een goddelijke drijfveer, namelijk liefde. *Want God had de wereld zo lief dat hij zijn enige Zoon heeft gegeven, opdat iedereen die in hem gelooft niet verloren gaat, maar eeuwig leven heeft.* (Johannes 3:16) Dát is het kerstevangelie in de diepte.

In het Woord dat mens is geworden, bereikt God de uiterste grens van zijn liefde voor ons. Liefhebben heeft veel te maken met kleiner willen zijn dan de ander. Daarom werd de Schepper uit liefde voor de schepping kleiner dan wij: geboren in een stal met een houten kribbe als wieg en eenvoudige doeken als kleding, gestorven aan een houten kruis tussen twee misdadigers. Zo nam Hij zijn hele leven steeds de kleinste, nederigste en laagste plaats in. De God die gediend moet worden, kwam om te dienen (Matteüs 20:28). Deze zelfopoffering van de Almachtige, om machteloos te willen worden, is alleen te verklaren uit zijn liefde. Liefde is kleiner willen zijn. Liefde is ook kunnen *geven* in plaats van alleen maar ontvangen. Je geeft jezelf aan de ander om samen één te zijn. Daarom noemt de profeet Jesaja het beloofde kind *Immanuël: God met ons*. Dat is de invalshoek van Johannes: Jezus is het Woord van God, maar dan mens geworden. Zo is de Eeuwige Levende onder de stervelingen gekomen – om stervelingen eeuwig leven te geven!

Dit Woord van God dat van liefde en leven spreekt, vraagt overigens wel een antwoord. Wie kerst alleen in 2D ziet, blijft een toeschouwer bij een mooi – maar plat – plaatje uit het verleden. Maar de diepte van kerst in 3D kijkt ook naar het heden en de toekomst.

- *Matteüs* en *Lukas* nodigen ons uit om ons samen met de herders en de magiërs voor Hem neer te buigen: in enthousiasme, geloof en verwondering zoals de herders, maar ook in aanbidding om Hem te eren zoals de wijzen uit het oosten. Want Gods Woord is de Koning der koningen en Heer der heren (Openbaring 19:13 en 16). In de toekomst zal Hij zo verschijnen en dan zal iedereen zich voor Hem buigen en Hem aanbidden. (Filippenzen 2:6-11, Openbaring 1:17)
- *Johannes* nodigt ons uit om Gods liefde te ervaren en te delen. Het Woord is mens geworden uit liefde. En liefde brengt in beweging, liefde wil naar de ander toe gaan, liefde verlangt altijd dichtbij de ander zijn. Daarom is liefde ook delen in kwetsbaarheid en gebrokenheid, het lijden van de ander op je nemen. De menswording van Gods Woord nodigt ons uit om Gods Woord te belichamen in onszelf. Als Gods Woord in ons woont, wordt dat zichtbaar in de zorg en liefde voor de mensen om ons heen. (Colossenzen 3:12-16, 1 Johannes 3:16-18, 4:7-12)

Zo krijgt Gods Woord in ons leven een *antwoord*, vandaag en in de toekomst.

Door de diepte bij Johannes komen de koninklijke hoogte van Matteüs en de medemenselijke breedte van Lucas in het juiste perspectief te staan.

Het perspectief van Goddelijke liefde en hemels leven: *En de liefde die God is, heeft zich onder ons geopenbaard doordat Hij zijn enige Zoon in de wereld gezonden heeft, om ons het leven te brengen.* (1 Johannes 4:9 WV78) Dat is Kerst in 3D!

Amen

Soest, 1<sup>e</sup> Kerstdag 2011